

การจัดทำแนวทางการขอรับบริจาคอวัยวะและการประสานงานการปลูกถ่ายอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

หน่วยงานที่รับผิดชอบ คณะทำงานรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ผู้รับผิดชอบ นพ.สุภัทร พูนเพิ่มสุขสมบัติ, นางแสงสม เพิ่มพูล, นางพรเพ็ญ จันทจร, นางภัทราภรณ์ ใจฉลาด
นางสาวพิมภรณ์ กำไธสง นางสาวคุณัญญา จัตูรัส และคณะทำงานรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยา
อภัยภูเบศร

หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร เป็นโรงพยาบาลศูนย์ระดับตติยภูมิ รับส่งต่อผู้ป่วยจาก
โรงพยาบาลในเครือข่ายและโรงพยาบาลในจังหวัดใกล้เคียง สถิติรับผู้ป่วยอุบัติเหตุโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัย
ภูเบศรจังหวัดปราจีนบุรี ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๑๒,๐๘๗, ๑๐,๖๑๐ และ ๑๐,๒๘๘ ครั้ง ตามลำดับ มี
ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจำนวน ๙๒, ๑๐๑ และ ๑๙๓ รายตามลำดับ สถิติผู้ป่วยหอบผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม ที่เกิด
จากอุบัติเหตุ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ เท่ากับ ๑๖๐, ๒๔๒ และ ๑๘๑ ราย ตามลำดับ และมีจำนวนผู้ป่วยกลุ่มนี้
เสียชีวิต เท่ากับ ๑๙, ๒๔ และ ๒๘ ตามลำดับ จากการดำเนินงานรับบริจาคและอวัยวะที่ผ่านมา พบว่าได้รับ
บริจาคอวัยวะจากผู้ป่วยที่มีภาวะสมองตาย ดังนี้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่มีผู้บริจาคอวัยวะ ได้รับบริจาคดวงตา
จำนวน ๓ ราย (๕ ดวง) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับบริจาคอวัยวะจำนวน ๑ ราย โดยได้รับบริจาคไต ๒ ข้าง ตับ ๑
ชิ้นหัวใจ ๑ ดวงตาจำนวน ๒ ราย (๔ ดวง) และปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับบริจาคอวัยวะ จำนวน ๑ ราย โดยได้รับ
บริจาคไตจำนวน ๒ ข้าง ได้รับบริจาคเนื้อเยื่อจำนวน ๑ ราย ได้แก่ กระดูกต้นขา ๒ ข้าง กระดูกหน้าแข้ง ๒ ข้าง
เอ็นต้นขา ๒ ข้าง ดวงตาจำนวน ๒ ราย (๔ ดวง) จะเห็นได้ว่าอัตราการบริจาคอวัยวะต่อจำนวนผู้ป่วยที่เสียชีวิต
จากอุบัติเหตุยังมีน้อยมาก ผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ยังไม่บรรลุเป้าหมาย จาก
การทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าแนวทางการดำเนินงานด้านการขอรับบริจาคอวัยวะยังไม่ชัดเจน
บุคลากรขาดทักษะประสบการณ์ และด้วยกระบวนการบริจาคอวัยวะมีความซับซ้อนและมีขั้นตอนมากมาย
เริ่มตั้งแต่ การพิจารณาหาผู้ที่จะบริจาคได้ การประเมินสภาพของผู้ป่วย การตรวจวินิจฉัย สมองตาย
การให้ข้อมูลและการเจรจาขอบริจาคอวัยวะจากญาติการจัดสรรอวัยวะ การผ่าตัดนำอวัยวะออก ตลอดจนการ
ดูแลญาติและร่างผู้บริจาคภายหลังการผ่าตัด เป็นต้น ในแต่ละรายอาจจะมีการเรียงลำดับของกิจกรรมที่
แตกต่างกัน ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ
บริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะเป็นอย่างดี เพื่อให้การประสานงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว สามารถแก้ไข
ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ กระบวนการบริจาคอวัยวะจึงสามารถดำเนินไป ได้อย่างราบรื่น ญาติผู้บริจาค
อวัยวะไม่รู้สึกรู้สึกว่ามีความยุ่งยากหรือเป็นภาระต่อครอบครัว งานสามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง อวัยวะสามารถ
นำไปปลูกถ่ายให้แก่ผู้รับอวัยวะ ภายในเวลาที่กำหนด ผลการปลูกถ่ายสำเร็จก่อให้เกิดชีวิตใหม่ที่มีคุณภาพชีวิต
ที่ดี

การดำเนินงาน

คณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลสถิติจำนวนผู้บริจาคอวัยวะ วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านมา มีการ
ประชุม และใช้กระบวนการด้านการจัดการความรู้ โดยการค้นคว้าหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร
ศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนจากประสบการณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่ทำการขอรับบริจาคอวัยวะสำเร็จ มาจัดทำ
เป็นแนวทางการขอรับบริจาคอวัยวะ เนื่องจากคู่มือปฏิบัติของศูนย์รับบริจาคอวัยวะสภากาชาดไทยมี

รายละเอียดจำนวนมาก ผู้ปฏิบัติงาน มีความยุ่งยากในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการอย่างเร่งด่วน จึงได้รวบรวม แนวปฏิบัติ โดยสรุปของแต่ละขั้นตอน เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ได้ง่ายขึ้น สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริจาคอวัยวะ และผู้รับบริจาคอวัยวะ

ผลการดำเนินงาน

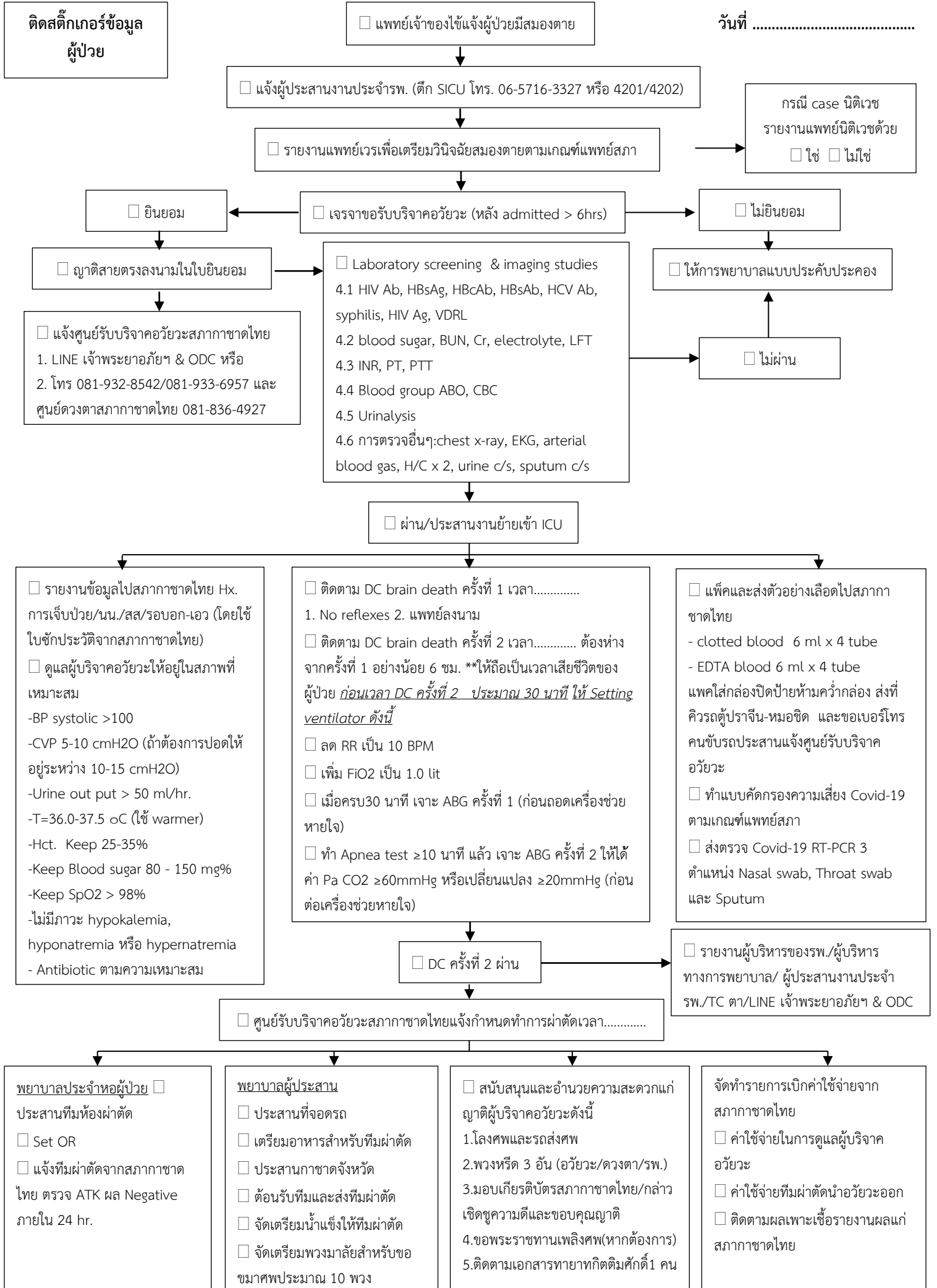
มีแนวทางการขอรับบริจาคอวัยวะและการประสานงานการปลูกถ่ายอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยา อกภัยภูเบศร

สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค โอกาสพัฒนา

คณะทำงานรับบริจาคอวัยวะและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีแนวทางปฏิบัติการขอรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอกภัยภูเบศร ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติตามได้

อัตราส่วนของจำนวนผู้ยินยอมบริจาคอวัยวะจากผู้ป่วยสมองตาย ต่อจำนวนผู้ป่วยเสียชีวิตใน โรงพยาบาลเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการขอรับบริจาคอวัยวะและการประสานงานการปลูกถ่ายอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

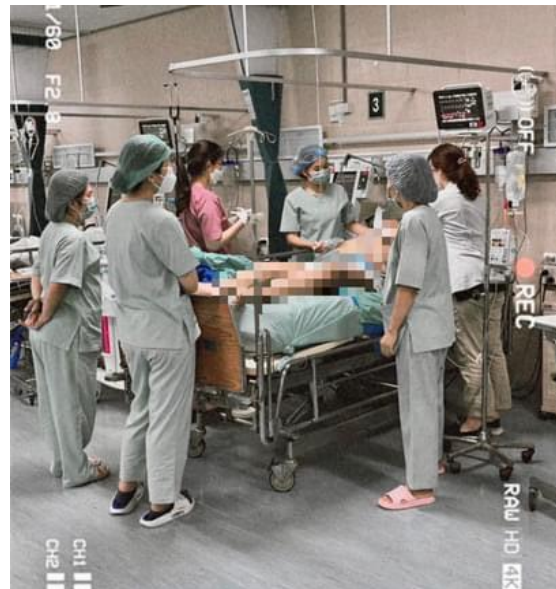

ภาพกิจกรรมการขอรับบริจาคอวัยวะและการประสานงานการปลูกถ่ายอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ทีมรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรเจรจาขอรับบริจาคอวัยวะ

ทีมรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรร่วมดูแลผู้บริจาคอวัยวะให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม

ทีมรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรร่วมชมมาศฟผู้บริจาคอวัยวะ

ทีมรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรร่วมแสดงความเสียใจแก่ญาติผู้บริจาคอวัยวะและ
ร่วมส่งทีมผ่าตัดจากสภากาชาดไทย

ทีมรับบริจาคอวัยวะ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรร่วมงานศพผู้บริจาคอวัยวะ

